

Klassiska noveller Nr 12

S. A. Duse:

**Det anonyma
brevet**

Klassiska noveller 12.

S. A. Duse – Det anonyma brevet.

Återutgivning av text från 1926

av S. A. Duse

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-517-7

Copyright © 2019 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksforlaget.se

Förord

Grosshandlaren Wolfert får ett anonymt brev som avslöjar att hustrun bedrar honom med en av hans bästa vänner.

I brevet nämns också att älskaren stämt möte med frun på en maskerad samma kväll.

Wolfert blir så uppretad att han bestämmer sig för att själv avslöja de båda under maskisen.

I början av 1900-talet var noveller och följetonger en viktig del av innehållet i svenska dagstidningar.

I den nya serien ”Klassiska noveller” kan du läsa många av de här historiskt viktiga berättelserna.

En av de flitigaste svenska författarna under 1910- och 1920-talen var yrkesmilitären Samuel August Duse (1873–1933).

Han skrev 100-tals tidningstexter om bland annat krig, nyhetshändelser och romantik. Men han var framför allt känd för sina deckare om mästardetektiven Leo Carring.

Den här texten publicerades ursprungligen i ”Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga” i oktober 1926 med titeln ”Det anonyma brevet”.

S. A. Duse: Det anonyma brevet

Den här texten publicerades ursprungligen i "Vy och revy Göteborgs morgonposts veckobilaga" i oktober 1926 med titeln "Det anonyma brevet". Författare till texten är S. A. Duse (1873–1933).

"Er hustru bedrar er med en av era vänner. Flera gånger har hon superat hemma hos honom, senast i onsdags, och i kväll ha de stämt möte på maskeraden på Hasselbacken. Där kommer er otrogna hustru att vara klädd som geisha och älskaren i en mörkröd domino med en gul rosett på vänstra axeln. Det vore skäl i att hålla ögonen öppna för att kunna ingripa i tid... Detta råd ger er

En verklig vän."

Grosshandlare Wolfert läste detta anonyma brev med rynkade ögonbryn och blekt ansikte. Han darrade så på handen, att han måste lägga ned brevet på skrivbordet för att ordentligt kunna läsa de få raderna. Alltid förr hade han bedömt anonyma brevskrivare och dem, som satte tro till dylika, med ett ohyggligt förakt, och under vanliga förhållanden skulle han ha kastat det tarvliga brevet i elden. Men nu var det något alldeles särskilt, som gjorde att han med iver slukade

raderna, under det hjärtat dunkade i hans bröst, och kallsvetten bröt ut på hans panna.

Han hade redan länge misstänkt, att han var bedragen. Och han visste även vem som åsyftades med "en av era vänner".

Det var den där elegante löjtnant von Plymm, som var den självskrivne hjälten på alla baler, den vars sätt att dansa charleston kom alla sedliga mödrar att rysa av indignation. Det var han, som firade sina triumfer även i luften, där han gjorde underbara prestationer i sin flygmaskin. Det var också han, som hade en förunderlig förmåga att under de "nachspiel" han hade i sin eleganta ungarlsvåning med dämpad belysning, vid gnistrande champagne och pianolans smekande toner få ett kvinnohjärta att klappa fortare.

Grosshandlare Wolfert sade till sig själv, att han varit en stor åsna, som med sin unga, vackra hustru någonsin varit med om löjtnantens intima nachspiel.

Visserligen hade han inte haft någon direkt anmärkning mot löjtnanten, men dennes alltför tydliga beundran för Hedvig och det allt för intima sätt, på vilket han städse uppvaktade henne, hade nog flera än Wolfert lagt märke till. Och i onsdags, ja då kunde hon mycket väl ha varit hos honom. Wolfert själv var ju borta på ett spelparti och kom inte hem förrän närmare kl. 4 på morgonen.

Och i kväll skulle de gå på maskis tillsammans. Just i kväll, då de visste, att han var borta på en viktig affärsresa. Så listigt uträknat, så infernaliskt listigt uträknat! Men de skulle få se på annat. Han skulle slå ned som en bomb hos det såta paret och avslöja otroheten.

Så kom det sig, att grosshandlare Wolfert för första gången på tio år gick på maskis på Hasselbacken. En svart sidendomino gjorde honom oigenkännlig.

Det dröjde inte länge förrän han fick se sin hutsru och den förhatlige kvinnoförföraren. Hon var förtjusande i sin geishadräkt, hennes hår skimrande som guld, och hon hade varit nog djärv att sätta dit det diamantsmycke, som hon fått av honom, när de gifte sig.

Nu gingo de in i ett av smårummen. Wolfter följde efter. Aldrig hade han tyckt, att hustruns figur var så fulländad som i afton. Vilken smärt midja, vilken sällsynt vacker hals. Men hon var oanständigt mycket dekolleterad, och kjolarna voro de kortaste han sett. Hennes ben! — Aldrig hade Wolfert sett, att hans Hedvig hade så sällsynt vackra ben.

Där slog de sig ned. Champagne i en iskylare förstås. Hur betagen tycktes han inte vara, den där röda dominon. Hur intimt lutade han sig inte intill henne. Nu lade han armen om hennes liv och — kysste henne passionerat på halsen.

Detta blev för mycket för Wolfert. Han gick hastigt fram till bordet. I detta slog han sin knutna hand, så att det såta paret sprang upp, som om det varit jordbävning.

— Vad är meningen? utbrast den röda dominon högdraget.

— Det är meningen att avslöja en skurk! svarade Wolfert och ryckte av sig masken.

I detsamma hördes ett gällt skri från geishan, under det hennes kavaljer framstammade namnet "Wolfert!"

— Ja, just han! svarade denne. Visa nu era ansikten, om ni våga!

— Jag har intet skäl att dölja vem jag är, svarade löjtnant von Plymm, i det han tog av sig masken, fastän din fordran förefaller ganska fräck. Men min dams inkognito är heligt.

— Det ska vi se! utbrast Wolfert triumferande, och ryckte behändigt av geishan masken, innan hon hann hindra det. Men när han fick

se hennes ansikte, ryggade han av överraskning.

Det var hans hustrus nya kammarjungfru Lisa.

— Vad fan skall det här betyda? utbrast den förbluffade Wolfert och stirrade ömsom på löjtnanten och ömsom på den rodnande flickan. Hon, som eljest hade kastanjebrunt hår, hade nu en guldblond peruk, en fullkomlig imitation av hans hustrus hår. Flickan var för övrigt alldeles förtjusande.

— De vore väl eljest egentligen jag, som skulle fråga vad ett sådant här intrång betyder, svarade löjtnanten ond. Har du mistat förståndet, som dyker på folk på det här viset och sliter masken av en dam?

— Förlåt, stammade Wolfert. Jag kunde ju inte ana att — att det var du och — och — Lisa!

Han var betydligt mera generad än kammarjungfrun, som med ett impertinent leende svarade, att efter som herrn var "bortrest", och frun gått och lagt sig, så hade hon tagit sig ledigt i kväll.

När första överraskningen var över, och han bett vännen von Plymm om ursäkt för sin påflugenhets, blev Wolfert inviterad att slå sig ned. Och lycklig, som han var över, att det inte var sin hustru han påträffat, gjorde han detta och tog in mera champagne. Han gav också ett heligt löfte att inte tala om för hustrun något om Lisas lilla ledighet eller om "lånet" av briljantsmycket. Han blev för resten mycket överraskad att finna flickan så täck och behaglig; och även så kvick och rolig som hon var.

Dagen därpå bekände grosshandlare Wolfert för sin Hedvig, att han varit nog ovärdig att tro på ett anonymt brev, och att han nedlätit sig att spionera på henne. Det blev uppgörelse med renhetens och oskuldens protester å ena sidan och blygselns rodnad å den andra.

Sedan Hedvig läst brevet, sade hon föraktfullt: — Han har ju inte det minsta reda på sig, den där nidskrivaren. I onsdags, då du var borta, gick jag en stund hem till mina föräldrar och var tillbaka här före kl. 10. Det kan kokerskan intyga, som öppnade för mig. Lisa hade den kvällen ledigt.

— Lisa, tänkte mannen, det är där vi har förklaringen. Den där satungen har ställt till alltsammans. Den lömske brevskrivaren har förväxlat min hustru och henne.

Och grosshandlar Wolfert fick till slut förlåtelse för sin dumma misstro, och han avgav en helig ed att aldrig mer misstänka hustrun eller spionera på henne.

— Lisa, tänkte hustrun, sedan mannen gått. Vilken pärla har jag inte funnit i henne. Tur att jag gjorde henne till min förtrogna. En sådan briljant idé av henne att skriva det anonyma brevet, och sedan spela min roll. Synd att vi inte kommit att tänka på detta förut. Nu behöver jag inte längre vara orolig.

Men om fru Wolfert vetat, att hennes ”pärla” även denna kväll — helt och hållet utom programmet — stämt möte med löjtnanten, och att Lisa inom kort slagit sin matmor ur brädet, så skulle triumfen inte ha varit så fullständig.

Fakta: Författaren S. A. Duse

Namn: Samuel August Duse.

Född: 2 augusti 1873, Stockholm.

Död: 9 februari 1933, Stockholm.

Föräldrar: kammarjunkare Carl Patrik Teodard Duse och Anna Matilda Forssberg.

Engelskspråkiga deckare är fyllda av just... privatdeckare, medan svenska nästan bara har poliser i huvudrollerna.

Men när den första svenska deckarvågen började år 1913 så var det en privatdetektiv i huvudrollen: Leo Carrington. Denne driver en kombinerad advokat- och detektivbyrå, är en mästare i förklädnad, ekonomiskt oberoende och är så bra på att lösa brott att polisen ofta låter honom ta hand om svårlösta brottsutredningar.

Detektiven Carrington skapades av en av svensk kulturs mest spännande personligheter, Samuel August Duse.

Han började sin karriär inom militären och var yrkesofficer inom Svea artilleriregemente.

Men det var som äventyrare han första gången skapade rubriker. Han deltog i den svenska Antarktisexpeditionen 1901-1904 som me-

teorolog och kartograf. Han tillbringade en mycket tuff vinter i Hop-pets vik i Sydpolshavet, en av de svåraste som några forskare upplevt. Han skrev ner sina upplevelser i boken "Bland pingviner och sälar" vilket gjorde honom berömd i hela landet.

Under de följande åren skrev han flera pjäser men gled sakta men säkert över till berättelser om äventyr och brott. Ofta skrev han under pseudonymen Sam Sellén.

År 1913 publicerades hans första Leo Carrington-deckare, "Stilett-käppen", som blev en stor succé. Inspirationen till Leo Carrington är hämtad från Sherlock Holmes, något som inte minst märks i slutet av böckerna då deckaren presenterar alla ledtrådar och pekar ut en mördare.

Framgången gjorde att "S. A. Duse" på egen hand skapade den första svenska deckarvågen. I snabb följd kom böckerna "Det nattliga äventyret" (1914), "Spader kung" (1915), "Doktor Smirnos dagbok" (1917), "De fyra klöveressen" (1918), "Cobra-mysteriet" (1919), "Antisemiten" (1921), "Nattens gåta" (1922), "Leo Carringtons dubbelgångare" (1923), "Hemligheten" (1924), "Fallet Dagmar" (1925), "Skuggan" (1926), "Pistolskottet" (1928) och "Zuleikas hämnd" (1929).

Böckerna gavs ut i upplaga efter upplaga och spreds över hela världen med översättningar till ett dussintal språk.

Trots att han led av svåra smärtor efter skador under vintern vid Sydpolen var Duse flitig skribent, föreläsare och aktiv i olika sällskap. Han var också en uppmärksammad målare och skulptör.

Den svenske deckarförfattaren avled i februari 1933 och ligger begravd på Norra Begravningsplatsen i Stockholm.

Samuel August Duse.

Viktiga ord och personer

Charleston.

En dans som har fått sitt namn efter låten ”Charleston” av pianisten James P Johnson. Dansen Charleston var den mest populära dansen under 1920-talet.

Domino.

En typ av maskeraddräkt som är en vid kappa med en kapuschong. Dräkten är oftast av siden och kompletteras också med en svart mask som täcker halva ansiktet.

Hasselbacken.

En anrik restaurang på Södra Djurgården i Stockholm. Den första restaurangen fanns här redan på 1700-talet och under åren har nya byggnader skapats – och eldhärjats. Den nuvarande restaurangen stod klar år 1925. Slutet av 1800-talet var Restaurang Hasselbackens glansperiod och den var känd över hela landet för sina storslagna fester.

Nachspiel.

Annat namn för efterfest.

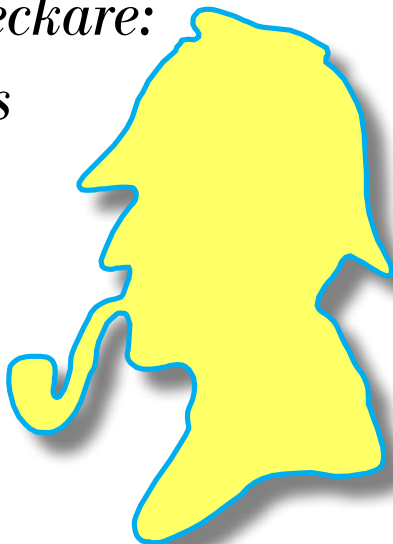
Pianola.

Ett företag som tillverkade självspelande pianon. Men ordet användes även om självspelande varianter från andra tillverkare. Pianot började spela när någon lade i en slant. Pianolan var vanlig både på bland annat kaféer och pubar.

*Om du gillade den här e-boken
så kolla in våra deckare:*

- *Sherlock Holmes*
- *Filip Collin*
- *Leo Carrington*
- *Asbjörn Krag*
- *Auguste Dupin*
- *Dick Donovan*

Mer info: www.klassiskadeckare.se